

וישב

כי כסלו תשפ"ה

ג' ליוני מס' 457

הדלקת נרות: 16:02
 נץ החמה: 06:31
 צאת שבת: 17:18
 צאת שבת ר"ת: 17:55

אפריון שלמה

המרכז הרוחני

לע"נ משה בן רחמה לע"נ אלברט אברהם בן חנה
 לע"נ מרים בת אסתר לרפואת אבלין בת גורגיה
 לרפואת שלמה בן מרים הי"ו

לשתוק

"אין אסתר מגדת מולדתה".
 לא... לא התבלבלנו בין חנוכה לפורים...
 אומר המדרש: מלמד שתפשה שתיקה בעצמה, כרחל זקנתה
 שתפשה פלך שתיקה.

בזכות הסבתא הקדושה, זכו צאצאיה להיות שתקנים.
 בנימין אבנו ישפה... יש פה – הוא ידע על המכירה ושתק.
 שאול... "את דבר המלוכה לא הגיד".

מיכל בת שאול שעזרה לדוד לברוח ולא הגידה לאביה.
 יהונתן בן שאול, עזר לדוד ולא אמר לאבא שלו.
 וכמובן אסתר המלכה...

ובכלל כל מה שהיא זכתה לבנים זה רק בזכות השתיקה!
 "ויזכור אלוקים את רחל", זכר לה שמסרה סימניה ללאה.

חוץ מזה היא זכתה לכתר תורה... בפורים קיבלו תורה מאהבה!
 היא זכתה לכתר מלכות... משיח בן יוסף!

כתר כהונה... כל הכהנים הם נכדים של פנחס שהוא בן פוטי...
 ומי זה פוטי? יוסף שפיטפט ביצרו!

אח"כ היא זכתה שהמשכן היה בשילה בחלקו של יוסף 369 שנים...
 וכשבנה בית המקדש היא זכתה שיבנה בחלקו של בנימין!

ומעל הכל היא זכתה בזכות העצומה שהקב"ה אמר לה "מנעי קולך
 מבכי", והבטיח לה שכל הגלויות ישוּבו רק בזכותה!

אבל המדרש בפרשה שלנו מגלה לנו עוד מתיקה מן השתיקה...
 "והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה"

אמר ר' אחא: עתידים אתם להעלים עלי דברים לפני אבא, לומר
 חיה רעה אכלתהו. ומאן קאים ליה? משתיקותא דאמא קמה.

יוסף מוכיח את האחים שלו שהם הולכים להעלים מאבא שלו את
 עניין המכירה... ומה שיעמוד לו זו זכות השתיקה של אמא שלו!

למה יוסף תולה את כל ההצלה שלו, העמידה בניסיונות ערוות
 הארץ וזה שהוא עלה למלוכה, בשתיקה שרחל שתקה לאחותה

לאה! אולי זו זכות אבות? אולי הצער גרם??? למה דווקא
 השתיקה!! אומר החיד"א: רחל חיכתה 7 שנים להתחתן עם יעקב...

יש לכם מושג איזו ציפיה נוצרת אצל אדם שמחכה 7 שנים!
 הוא כמו סיר לחץ... הוא כבר לא יכול לחכות!

ואז, בשיא הציפיה, כשזה ממש הולך ומתקרר...
 לא סופרים שנים וגם לא ימים... כבר סופרים לאחור את השעות!

ברגע אחד... פיצוץ סופר-נובה! לאה נכנסת לחופה במקומה...
 ואף על פי כן רחל התגברה על הציפיה ועל התאוה, ומסרה את

הסימנים לאחותה.
 אמר יוסף לאחים: אתם תעלימו עלי ותספרו שחיה רעה אכלה

אותי... מי זו החיה הרעה? אשת פוטיפר? וזה מה שאתם רוצים...
 אבל אתם לא יודעים שהשתיקה של אמא שלי, זה שהיה לה את

הכח להתגבר על התאוה מלהתחתן במשך 7 שנים... את הכח הזה
 היא הורישה לי... וגם אני אתגבר על התאוה הזו ואעמוד בניסיון!

מלאכים

"היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה"

אמרו חז"ל: נח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש, ואל ילבין
 פני חברו ברבים... מה זאת אומרת "יפיל עצמו"?

אם הוא מפיל את עצמו יש לו דין של מאבד עצמו לדעת...
 הוא לא זוכה לקבר ישראל, וגם אין לו חלק לעולם הבא!

זה מה שהתורה מצוה אותנו:

אלא אדם נקלע למציאות מורכבת במשחק החיים, שבה אם
 הוא עושה צעד מסויים, בהכרח שתגיע בושה לחבירו...

והתורה מצוה אותנו – תהיה פסיבי... פשוט אל תתקדם.

אבל יש כאלו שלא רק שלא נשארו פסיביים, אלא נקטו צעדים
 אקטיביים כדי להציל את השני מבושה...

פעם אחת הגיעה קבוצת תלמידים בחיידר להיבחן אצל הרב
 שטיינמן... טוב, שאלו שאלות קלות והתלמידים ענו יפה

מאוד, אבל בסוף המפגש נשאלה שאלה קצת קשה...

האם הולכים בממון אחר הרוב בהשבת אבידה, כגון שמצאו
 גוזל שיצא מאחד השוכים שבסביבה ואבד לבעליו?

הילדים לא ידעו לענות... טבעי.

אבל הבעיה היתה שגם המלמד לא ידע מה הדין של "ניפול
 הנמצא"...

ובחזר של הרב השתררה שתיקה מביכה.

הרב שטיינמן קלט על המקום מה קורה כאן, מיד הוא קם

לארון הספרים, הוציא גמרא והחל מעיין בה...

סגר את הגמרא ואמר בקול: "אוי ויי... איזו בושה! התחלף לי

בבא מציעא בבבא בתרא... הסוגיא של "ניפול הנמצא" היא

הרי בגמרא בבא בתרא דף כג... ואני בוחן אתכם בגמרא בבא

מציעא דף כג... אוי לי שאני מתחיל לשכוח את הלימוד".

הרב המשיך לשאול אותם עוד מספר שאלות, איחל בהצלחה

לתלמידים והמבחן הסתיים.

ביציאה מביתו, אמר המנהל למלמד: "איזו גדלות! התפעלתי

מכך שהרב לא התבייש להודות ברבים שהוא התבלבל בין

הגמרות... הרי כל התלמידים שמעו זאת!".

אבל כשהם חזרו לחיידר, הם פתחו את הגמרא בבא מציעא

וגילו שהרב שטיינמן בכלל לא התבלבל... תוס' הביא במפורש

את הגמרא של "ניפול הנמצא", והם אלו ששכחו מכך...

התברר שברגע שהרב שטיינמן קלט שהמלמד לא ידע על דברי

התוס', הוא חישבן במהירות שהסוגיה הזו נמצאת בדף כג' של

בבא בתרא, והיה יכול להטיל את הבושה הזו על עצמו...

גדול הדור היה מוכן להתבזות מול כל הילדים ולהציג את

עצמו כמבולבל, אך ורק על מנת שלא יתבייש המלמד...

הפינה הרגישה

"וישמע ראובן ויצליהו מידם, ויאמר לא נכנו נפש. ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם, השליכו אותו אל הבור הזה אשר במדבר, למען הציל אותו מידם".

למה כתוב פעמיים "ויואמר"?

מספיק לומר פעם אחת...

למה צריך לחלק את הדיבור של ראובן?

וחוץ מזה, אומר רש"י: רוח הקודש העידה על ראובן שלא אמר זאת אלא להציל אותו, שיבוא הוא ויעלנו משם. אמר אני בכור וגדול שבכולן, לא יתלה הסרחון אלא בי!

במילים אחרות רש"י אומר שכאשר ראובן הציל את יוסף, הוא לא התכוון לכך...

הוא התכוון להציל את עצמו!

הוא ידע שתהיה ועדת חקירה, והוא ימצא אשם!

ואילו כשנולד ראובן ולאה קוראת לו בשמו,

אומר רש"י: ראו מה בין בני לבין חמי (עשו),

שמכר הבכורה ליעקב (מרצונו ורדף אחריו), וזה

לא מכרה ליוסף ולא ערער עליו, ולא עוד אלא

שביקש להוציאו מן הבור!

לא הבנתי, אז הוא התכוון להציל אותו או לא?!

באמת ראובן התכוון להציל את יוסף, והוא

התכוון לשם שמיים!

וחז"ל אומרים שאילו היה יודע ראובן שהתורה

תעיד עליו שהוא רצה להציל את יוסף, היה לוקח

אותו על הכתפיים, ואפילו במחיר של התנגחות

עם כל האחים שלו, הוא היה מביא אותו לאבא...

אבל מה שרש"י אמר שהסירחון יתלה בו, זה מה

שראובן אמר לאחים שלו!

הרי כולנו פה הסכמנו שצריכים לחסל אותו...

הדבר כבר נסגר בבית הדין, ואתה חתמת על זה!

אז מה פתאום אתה הולך להציל אותו?

אמר להם ראובן: אני חושב כמוכם, אבל תבינו

שאים לא תתנו לי להציל אותו, יאשימו אותי!

ולכן חילקו את הדיבור... אחד בלב ואחד בפה.

צדיקים

רבנו יצחק הוטנר זצ"ל

יומא דהיולא כי נסלו

בין העיירות, ברבתי פולין הגדולה, טובב רוכל עני ומוכר מיני סדקיות: חוטים, מחטים, בדים מעטים, מספריים ושאר חפצי תפירה ומיני סדקיות דזרושים בכל בית. כל השבוע הסתובב ר' חיים יואל הרוכל בין הכפרים ורק לשבתות חזר הביתה, למשפחתו האהובה. עני ובודד הוא הרוכל.

במשך כל השבוע מסתובב הוא בין גויים. בגדיו פשוטים ובלויים, מתפרנס הוא בקושי ובודח. אך בשבתות- אין עשיר ומאושר ממנו! ביום ששי בצהרים, כשגגיע הוא הביתה וקסף דל בכיסו, מקבלת אותו אשתו הצדיקה במאור פנים. רצה היא לחנות, קונה מהי שהביא מצרכי מזון בסיסיים ומכינה מהם מעדני מלכים. ובינתיים, מנקה הרוכל את עצמו מכל הזוהמה, שדבקה בו בזמן שהסתובב בין הגויים, משליך לפניה את שק הרוכלים אשר לו-לפתות ללמנה זו, והופך להיות ר' חיים יואל! ואז

הוא נוטל בידו הגדולה את ידו של יצחק, בנו היקר והמחונן ויוצא איתו לבית הכנסת, להתכונן לקראת שבת המלכה. הרבה נחת מסב הילד יצחק לאבא. בדיוק לבן כזה התפלל הרוכל, ורק למענו עמיל הוא כל ימות השבוע. בן שלומד תורה בשקידה ובאהבה, בן שמבין שגם אם אבא אינו יכול ללמוד תורה כל היום,

כמו שהוא רוצה בעמקי ליבו גם שם, בין הכפרים, כשמשנן הוא משניות בעל פה, מתפלל הוא בלבו, כל הזמן שבנו הקטן ילמד בחדר בשקידה. זוהי משאת נפשו, זה מה שממתיק את שעותיו הקשות. שבת המלכה פרשה את כנפיה. מחלונות הבתים של יהודי הכפר מאירות שלהבות הנרות. תפלה חמה בוקעת מלבו האוחז של הרוכל העני. שבוע שלם לא זכה להתפלל תפילות בציבור. בכפרים חסומים גרים יהודים בודדים, אם בכלל, ובמשך השבוע מתפלל הוא תמיד יחידי. הרוכל אסוק את סחרותו, נוטק ליצחק ויוצא לשבוע נוסף של עבודה ועמל. אך לפני הפרדה הוא אומר: "צדיק שלי, תלמד טוב השבוע. תלמד גם בשבילי". הנער יצחק ואמא שאירים בבית. אין להם הרבה אוכל וגם בגדים

מעטים להם. אך די להם בזאת, מסתפקים הם במועט. אמא מכינה בכל יום לבנה אוכל מזון, מדברים מעטים וזולים של הרוכל העני. יצחק יודע, שאבא עובד קשה מאד כדי לפלנס אותם, ובעיקר- שיהיה להם די כסף לשלם ללמדם של החדר, כדי שיוכל ללמוד תורה. בלילה, כשהנער יצחק הולך לישון, שיהיה אמא חמורה לאור מנורת הנפט ומתקנת את בגדיו. עוד מעט מגיע החורף, ואין לו מעיל. אמא מוציאה סוודר יפן. היא כבר הסתדר בלעדיו. אבל שחם וחלילה שלבנה יצחק לא יהיה קר! אם חלילה יהיה לו קר, הוא לא יוכל, חלילה, ללמוד היטב, ואמא מעדיפה שלה יהיה סוודר פחות מחמם- העיקר שהילד הקטן שלה יצליח ללמוד היטב. יום אחד, כשהגיע הנער יצחק בצעירותו הביתה מהחדר, ראה על השולחן תבילה פתוחה, וממנה מצץ בגד פרוחני. "מה זה, אמא?" "אל. "היום כשהיית בחדר", סיפרה אמא, "הגיע סטפו, הגוי שגר ברחוב הסמוך. הוא אמר לי, שהוא פגש את אבא באחד הכפרים, ואבא מסר לו חבילה

בשבילנו. בחבילה היה מכתב וגם שמלה חדשה בשבילי". אמא הביטה בבנה ואמרה: "הכול כדאי שתלמד תורה ותהיה תלמיד חכם!". "אמא", שאל הנער, "מתי תחדשי את השמלה החדשה?". "יצחק שלי, "שאלה לפתע אמא: "איזו מסכת אתה לומד עכשיו בחדר?". "מסכת בבא קמא", ענה ואינו מבין, מה קשורה המסכת לשמלה החדשה. "ומתי תעשו, בעזרת ה' סיום?", שאלה אמא, "בעזרת ה', עבוד חודש נסיים את המסכת", ענה. "בעוד חודש, אם ירצה ה', ביום שתעשה סיום מסכת, אני אהיה כל כך שמחה - ואז אני אחדש את השמלה!" אמרה אמא, כשענינה

נוצצות מאושר. באותו יום נכסף היא לא תשמח על השמלה היפה, שבעלה של לה, אלא יתמלא לבה שמחה עד גדותיו על הבן היקר שלה, שעשה בעזרת ה' סיום מסכת. ואז, ותוך שמחה של מצווה, תברך "שהחיינו" על השמלה החדשה. היא קיפלה את השמלה, הכניסה אותה לתוך שקית הנייר והניחה אותה בארון למשמרת. ותוך כדי כך התפללה על יצחק שלה, שיהיה תלמיד חכם. היו אלה תפילות, שהתפללה אמא כשבישלה לילד שלה אוכל, כשגזרה את הסוודר שלה ותפרה לו ממנו מעיל. וגם כששירה את השמלה. אותן תפילות התפלל גם אבא, שהסתובב בין הכפרים להביא לביתו אוכל. אותן תפילות ליוו את הנער כל השנים, עד שהגיע להיות הגאון רבי יצחק הוטנר היחד יצחקי. בנוסף לתפילות היעד הגאון, כי מעשה אלה השפיע עליו רבות וגרם לו לצלל את זמנו בלימוד התורה הקדושה וזכה להעפיל.

מלגה לברית מילה

אפרייון שלמה מעניקה לאברכים שלומדים יום שלם,

מלגה על סך 500 ש"ח לברית מילה ע"י המוהל

עמרם דהוקי 0548-488555

מלגה ע"ס 1,500 ₪ לברית בשבת

בשכונות בית וגן, קריית יובל והסביבה

מוגבל ל-4 מלגות ביום.